

DRŽAVNI KRITERIJUMI

Za praćenje i unapređenje provođenja
dobijenih preporuka u vezi sa
Okvirnom konvencijom za
zaštitu nacionalnih manjina i
Evropskom poveljom o regionalnim
ili manjinskim jezicima

Finansirano
od strane Evropske unije
i Vijeća Evrope

Implementirano
od strane Vijeća Evrope

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH/
Ministry for Human Rights and Refugees of BiH

DRŽAVNI KRITERIJUMI

**Za praćenje i unapređenje provođenje dobijenih
preporuka u vezi sa Okvirnom konvencijom za zaštitu
nacionalnih manjina (FCNM) i Evropskom poveljom o
regionalnim ili manjinskim jezicima (ECRML)**

DRŽAVNI KRITERIJUMI

*Za praćenje i unapređenje provođenja
dobijenih preporuka u vezi sa Okvirnom
konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina
(FCNM) i Evropskom poveljom o regionalnim
ili manjinskim jezicima (ECRML)*

*Izradu dokumenta su finansirali Evropska unija i
Vijeće Evrope kroz projekat "Promocija različitosti
i jednakosti u Bosni i Hercegovini" u okviru zajed-
ničkog programa "Horizontal Facility za Zapadni
Balkan i Tursku 2019-2022".*

*Stavovi izraženi u ovom dokumentu ne predstavljaju
nužno zvanične stavove Evropske unije ili Vijeća
Evrope.*

*Reprodukacija odlomaka (do 500 riječi) je odobrena,
osim u komercijalne svrhe, sve dok se čuva cjelovit-
ost teksta, odlomak se ne koristi izvan konteksta,
ne pruža nepotpune informacije ili ne dovodi na
drugi način u obmanu čitaoca u pogledu prirode,
opsega ili sadržaja teksta. Izvorni tekst uvek mora
biti priznat na sljedeći način „© Vijeće Evrope,
2021“. Svi ostali zahtjevi koji se tiču reprodukcije/
prevoda cijelog ili dijela dokumenta, trebaju se
uputiti Direktoratu za komunikacije Vijeća Evrope
(F-67075 Strasbourg Cedex ili na e-mail publish-
ing@coe.int).*

*Sva ostala prepiska koja se odnosi na ovu pub-
likaciju treba biti upućena na adresu generalnog
Direktorata za demokratiju/odjel za borbu protiv
diskriminacije Vijeće Evrope, Avenue de l'Europe
F-67075 Strasbourg Cedex, France, Tel. +33 (0)3 88
41 20 00 23, E-mail: Horizontal.Facility@coe.int.*

© Vijeće Evrope, septembar 2021.

Sva prava zadržana.

Licencirano Evropskoj uniji pod uvjetima.

*Autori: Prof.dr. Vladimir Đurić
Prof dr. Francesco Palermo*

Grafički dizajn: A Dizajn d.o.o.

Fotografija: unsplash.com; freepik.com

SADRŽAJ

<u>I Uvod</u>	5
<u>II Područje primjene – Etnička i jezička pripadnost</u>	6
<u>III Jednakost i zabrana diskriminacije</u>	11
<u>IV Kultura</u>	14
<u>V Tolerancija i međukulturalni dijalog</u>	20
<u>VI Sloboda udruživanja i sloboda vjeroispovijesti</u>	24
<u>VII Mediji</u>	26
<u>VIII Upotreba jezika i pisma</u>	30
<u>IX Obrazovanje</u>	36
<u>X Efikasno učeće u javnim poslovima, društvenom i ekonomskom života</u>	53
<u>XI Prekogranični kontakti i bilateralni sporazumi</u>	58

Uvod

Na osnovu metodologije koju je odobrilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine sljedeći kriteriji i pokazatelji služe kao osnova za prikupljanje i obradu podataka neophodnih za praćenje i unapređenje provođenja dobijenih preporuka u vezi sa Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina (FCNM) i Evropskom poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima (ECRML). Koriste se prethodno definisane tematske cjeline i to: I Područje primjene – Etnička i jezička pripadnost, II Jednakost i zabrana diskriminacije, III Kultura, IV Tolerancija i međukulturalni dijalog, V Sloboda udruživanja i sloboda vjeroispovijesti, VI Mediji, VII Upotreba jezika i pisma, VIII Obrazovanje, IX Efikasno učešće u javnim poslovima, društvenom i ekonomskom životu, X Prekogranični kontakti i bilateralni sporazumi. Gdje je to moguće, kriteriji i podaci se mogu prilagoditi pitanju konstitutivnog naroda u situaciji manjine, kao i rođnoj dimeziji podataka, što odražava moguću višestruku diskriminaciju kao manjina i kao žena. Također, kriterijumi i pokazatelji se, u okviru prethodno definisanih tematskih cjelina, tokom vremena mogu dopunjavati.

DRŽAVNI KRITERIJUMI

I Područje primjene – Etnička i jezička pripadnost

Kriterij br. I Statistički podaci o nacionalnoj pripadnosti stanovništva

Podaci:

1. Podaci o nacionalnoj pripadnosti iz posljednjeg popisa stanovništva – razvrstani po nacionalnosti, uključujući i one koji se nisu izjasnili (bez obzira na ukupan broj osoba koje su se izjasnile u svakoj kategoriji). Dati podatke za državni, entitetski i lokalni nivo.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

2. Podaci o višestrukoj nacionalnoj pripadnosti sa preciznim navođenjem kategorija višestruke nacionalne pripadnosti. Dati podatke za državni, entitetski i lokalni nivo.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

3. Broj osoba koje pripadaju svim etničkim zajednicama, osim konstitutivnih naroda, koje imaju dvojno državljanstvo.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

4. Broj građana BiH i njenih entiteta koji pripadaju nacionalnoj manjini Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Jevreja, Mađara, Makedonaca, Nijemaca, Poljaka, Roma, Rumuna, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka i Ukrajinaca koji takođe imaju dvojno državljanstvo (državljanstvo BiH i njihove matične države).

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

- 5.** Broj osoba koje pripadaju svim etničkim zajednicama, osim konstitutivnih naroda, koje nemaju državljanstvo BiH.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

- 6.** Broj osoba koje pripadaju svim etničkim zajednicama, osim konstitutivnih naroda, čiji maternji jezik se ne podudara sa njihovom nacionalnošću (alterofonija) – za svaku etničku grupu dati podatke o broju govornika svakog jezika. Dati podatci za državni, entitetski i lokalni nivo.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

- 7.** Broj osoba koje se nisu izjasnile o nacionalnoj pripadnosti na posljednjem popisu stanovništva razvrstano po maternjem jeziku – podaci o broju govornika svakog jezika.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

- 8.** Broj osoba koje pripadaju nacionalnoj manjini Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Jevreja, Mađara, Makedonaca, Nijemaca, Poljaka, Roma, Rumuna, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka i Ukrajinaca, kao i drugim etničkim zajednicama, osim konstitutivnih naroda, čija vjeroispovijest se razlikuje od vjeroispovijesti većine pripadnika tri konstitutivna naroda, uključujući osobe koje su se izjasnile kao agnostici ili ateisti – za svaku etničku grupu, podaci o broju pripadnika svake vjeroispovijesti, broju agnostika i broju onih koji su se izjasnili kao ateisti.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

Kriterij br. II Statistički podaci o maternjem jeziku

Podaci:

1. Podaci o maternjem jeziku iz posljednjeg popisa stanovništva – razvrstani po jezicima, uključujući podatke o osobama koje se nisu izjasnile o maternjem jeziku (bez obzira na ukupan broj osoba koje su se izjasnile). Dati podatke za državni, entitetski i lokalni nivo.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

2. Podaci o osobama koje su se na popisu izjasnile da imaju više od jednog maternjeg jezika uz tačno navođenje datih jezika. Dati podatke za državni, entitetski i lokalni nivo.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

3. Podaci o nacionalnoj pripadnosti osoba u svakoj kategoriji maternjeg jezika (jezici osim jezika konstitutivnih naroda), uključujući predmetnu nacionalnost. Dati podatke za državni, entitetski i lokalni nivo.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

Kriterij br. III Ostvarivanje prava svih pripadnika nacionalnih manjina da se prema njima ophode kao takvim pri upisu nacionalnosti u odgovarajuće matične knjige

Podaci:

1. Podaci o broju slučajeva upisa nacionalnosti, osim pripadnosti konstitutivnim narodima, u matičnu knjigu rođenih u izvještajnom periodu.

Sve jedinice lokalne samouprave

2. Podaci o broju rodnih listova izdatih u izvještajnom periodu koji sadrže podatke o etničkoj pripadnosti, osim pripadnosti konstitutivnim narodima, iz matične knjige rođenih za izvještajni period.

Sve jedinice lokalne samouprave

3. Podaci o broju ostalih izvoda izdatih u izvještajnom periodu koji sadrže podatke o etničkoj pripadnosti, osim pripadnosti konstitutivnim narodima, iz svih matičnih knjiga za izvještajni period.

Sve jedinice lokalne samouprave

Kriterij br. IV Ostvarivanje prava na vlastito ime na manjinskim jezicima –
vidi kriterij „Upotreba i zvanično priznavanje imena i prezimena“ na manjinskim jezicima u okviru tematske cjeline o upotrebi jezika

Kriterij br. V Krivičnopravna zaštita slobode izražavanja nacionalne ili etničke pripadnosti (samo RS)

Podaci:

1. Podaci o broju krivičnih prijava podnesenih u izvještajnom periodu zbog krivičnog djela Povreda slobode izražavanja nacionalne ili etničke pripadnosti (član 160. Krivičnog zakonika RS).

Ministarstvo unutrašnjih poslova RS

2. Podaci o postupanju Javnog tužilaštva po zaprimljenim prijavama krivičnog djela Povreda slobode izražavanja nacionalne ili etničke pripadnosti.

*Ministarstvo unutrašnjih poslova RS
Javno tužilaštvo RS*

3. Podaci o ishodu krivičnih postupaka vođenih zbog krivičnog djela Povreda prava na izražavanje nacionalne ili etničke pripadnosti (član 160. Krivičnog zakonika RS).

Ministarstvo pravde RS

Kriterij br. VI Zaštita ličnih podataka

Podaci:

1. Podaci o postupcima nadzora koje je pokrenula Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH zbog obrade podataka o nacionalnom ili etničkom porijeklu kao posebne kategorije podataka, uključujući podatke o ishodu tih postupaka.

Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH

Kriterij br. VII Zaštita slobode izražavanja nacionalne pripadnosti koju pružaju nezavisna tijela

Podaci:

1. Podaci o ustavnim žalbama podnesenim u toku izvještajnog perioda zbog povrede prava pripadnika nacionalnih manjina da slobodno biraju da se prema njima ophode ili ne ophode kao takvim.

Ustavni sud BiH

2. Podaci o broju žalbi zbog povrede prava pripadnika nacionalnih manjina da slobodno biraju da se prema njima ophode ili ne ophode kao takvim i postupanje Institucije ombudsmena u toku izvještajnog perioda.

Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH

II Jednakost i zabrana diskriminacije

Kriterij br. I Krivičnopravna zaštita jednakosti po osnovu nacionalne ili etničke pripadnosti i jezika

Podaci:

1. Broj krivičnih prijava podnesenih u izvještajnom periodu zbog krivičnog djela Povreda ravnopravnosti (član 145. KZ BiH; član 177. KZ FBiH; član 139. KZ RS) na osnovu nacionalne ili etničke pripadnosti ili razlike u jeziku.

Ministarstva unutrašnjih poslova na svim nivoima

2. Podaci o postupanju nadležnih tužilaštava po zaprimljenim prijavama krivičnog djela povrede ravnopravnosti na osnovu nacionalne ili etničke pripadnosti ili razlike u jeziku.

Tužilaštva na svim nivoima

3. Podaci o ishodu krivičnih postupaka vođenih u izvještajnom periodu zbog krivičnog djela povreda ravnopravnosti na osnovu nacionalne ili etničke pripadnosti ili razlike u jeziku.

Ministarstva nadležna za pravosuđe na svim nivoima

Kriterij br. II Zaštita od diskriminacije koju pružaju nezavisna tijela

Podaci:

1. Podaci o ustavnim žalbama podnesenim u toku izvještajnog perioda zbog povrede jednakosti i zabrane diskriminacije na osnovu etničke pripadnosti i jezika osoba koje ne pripadaju konstitutivnim narodima.

Ustavni sud BiH

2. Podaci o broju žalbi zbog diskriminacije na osnovu etničke pripadnosti, osim konstitutivnih naroda, kao i na osnovu jezika i pisma, osim jezika i pisma konstitutivnih naroda, kao i postupanje Ombudsmena po tim žalbama u toku izvještajnog perioda.

Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH

Kriterij br. III Projekti i edukacija u oblasti zabrane diskriminacije

Podaci:

1. Da li je tijelo / institucija u izvještajnom periodu realizovalo projekte čiji je cilj / značenje ili dio projektnih aktivnosti bio usmjeren na borbu protiv diskriminacije na osnovu etničke pripadnosti i jezika u području nadležnosti tijela / institucije? Ako je odgovor potvrđan, navesti naziv i trajanje projekta, sadržaj svakog projekta i ostvarene rezultate, kao i izvor (donator) i iznos sredstava namijenjenih za svaku projektnu aktivnost posebno. Informacije o projektima koji su bili edukativne prirode treba navesti u odgovoru na pitanje broj 3.

*Anketa u svim ministarstvima
Nezavisna tijela i institucije*

2. Da li je tijelo / institucija u izvještajnom periodu iz budžeta finansiralo projekte udruženja građana čiji je cilj / značenje ili dio projektnih aktivnosti bio usmjeren na borbu protiv diskriminacije na osnovu etničke pripadnosti i jezika u području nadležnosti tijela / institucije? Ako je odgovor potvrđan, navesti naziv i trajanje svakog projekta, sadržaj svakog projekta i ostvarene rezultate, kao i iznos sredstava dodijeljenih za svaku projektnu aktivnost posebno.

*Anketa u svim ministarstvima
Nezavisna tijela i institucije
Jedinice lokalne samouprave*

3. Da li je tijelo / institucija u izvještajnom periodu provodilo bilo koju vrstu edukacije (obuke, savjetovanja, izrada vodiča / priručnika itd) vezane za borbu protiv diskriminacije na osnovu etničke pripadnosti i jezika u području nadležnosti tijela / institucije? Ako je odgovor potvrđan, navesti naziv i trajanje edukacije, sadržaj edukacije, ciljnu grupu, ostvarene rezultate, kao i izvor (navesti budžet i donatorska sredstva) i iznos sredstava dodijeljenih za svaki od ovih vidova edukacije.

*Anketa u svim ministarstvima
Nezavisna tijela i institucije
Jedinice lokalne samouprave*

Kriterij br. IV Mjere usmjerene na promociju pune i djelotvorne jednakosti u oblasti ekonomskog i društvenog života

Podaci:

1. Podaci o mjerama preduzetim u cilju podsticanja zapošljavanja Roma (Akcioni plan BiH za rješavanje problema Roma – strateški cilj 2).

*Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Odbor za Rome pri Savjetu ministara BiH
Zavodi za zapošljavanje*

2. Podaci o mjerama preduzetim u cilju poboljšanja uslova stanovanja romske populacije u BiH (Akcioni plan BiH za rješavanje problema Roma – strateški cilj 3).

*Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Odbor za Rome pri Savjetu ministara BiH
Jedinice lokalne samouprave*

3. Podaci o mjerama preduzetim u cilju unapređenja, dostupnosti i kvaliteti zdravstvene zaštite pripadnika romske populacije (Akcioni plan BiH za rješavanje problema Roma – strateški cilj 3).

*Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Odbor za Rome pri Savjetu ministara BiH
Jedinice lokalne samouprave*

Kriterij br. V Mjere usmjerene na promociju pune i djelotvorne jednakosti u oblasti obrazovanja

Podaci:

1. Podaci o mjerama predviđenim u akcionim planovima entiteta, kantona i Odjela za obrazovanje Brčko distrikta koje imaju za cilj ostvarivanje pune jednakosti romske djece u ostvarivanju prava na obrazovanje, odnosno potpuno i uspješno uključivanje sve romske djece u osnovno školsko obrazovanje (npr. organizovan upis, školarine, besplatni udžbenici itd).

*Entitetska ministarstva obrazovanja
Kantonalna ministarstva obrazovanja
Odjel za obrazovanje Brčko distrikta*

Kriterij br. VI Mjere usmjerene na promociju pune i djelotvorne jednakosti u oblasti političkog života – vidi kriterij koji se odnosi na učešće u zakonodavnim i predstavničkim tijelima lokalnih samoupravnih jedinica u okviru tematske cjeline Efikasno učešće u javnim poslovima, društvenom i ekonomskom životu.

III Kultura

Kriterij br. I Institucionalni uslovi za očuvanje i razvoj kulture nacionalnih manjina

Podaci:

1. Podaci o bibliotekama, videotekama, kulturnim centrima, muzejima i arhivama koje su osnovali pripadnici nacionalnih manjina i njihove organizacije (član 17. stav 1. Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina (ZZPPNM) BiH; član 14. stav 3. ZZPPNM RS; član 13. stav 1. ZZPPNM FBiH).

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu*

2. Podaci o obezbjeđivanju srazmjerne zastupljenosti nacionalnih manjina u programima i sadržajima arhiva, muzeja i drugih ustanova za zaštitu kulturne, istorijske i arhitektonske baštine (član 17. stav 3. ZZPPNM BiH, član 14. stav 3. ZZPPNM RS, član 13. stav 3. ZZPPNM FBiH).

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu*

3. Podaci o pozorištima nacionalnih manjina (za svako pozorište navesti naziv, godinu osnivanja, osnivača, status – amatersko ili profesionalno, vlasništvo, način finansiranja, jezik na kojem se igraju predstave i broj predstava za svaku godinu u izvještajnom periodu).

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu*

- 4.** Podaci o fondacijama osnovanim radi razvoja i podsticanja kulturnih aktivnosti nacionalnih manjina.

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Vlada Brčko distrikta BiH- Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu
Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu*

Kriterij br. II Sufinansiranje kulturnih projekata nacionalnih manjina

Podaci:

- 1.** Podaci o iznosu i raspodjeli budžetskih sredstava za sufinansiranje projekata kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina putem javnog konkursa u izvještajnom periodu.

*Ministarstvo civilnih poslova BiH
Ministarsvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Vlada Brčko distrikta BiH- Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu
Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu
Jedinice lokalne samouprave*

- 2.** Podaci o iznosu i raspodjeli budžetskih sredstava za sufinansiranje projekata očuvanja i razvoja kulture nacionalnih manjina putem javnog konkursa u izvještajnom periodu.

*Ministarstvo civilnih poslova BiH
Ministarsvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Vlada Brčko distrikta BiH- Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu
Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu
Jedinice lokalne samouprave*

Kriterij br. III Kulturna baština i (su)finansiranje njenog očuvanja

Podaci:

1. Podaci o kulturnoj baštini i njenim kategorijama koja je definisana kao takva zbog posebnog značaja za istorijski, duhovni i kulturni razvoj nacionalnih manjina ili zbog toga što predstavlja svjedočanstvo o socio-ekonomskom i kulturno-istorijskom razvoju nacionalnih manjina (navesti posebno za nacionalne manjine Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Jevreja, Mađara, Makedonaca, Nijemaca, Poljaka, Roma, Rumuna, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka i Ukrajinaca).

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu*

2. Podaci o iznosu i raspodjeli budžetskih sredstava za sufinansiranje projekata očuvanja tradicije i nematerijalne kulturne baštine nacionalnih manjina putem javnog konkursa u izvještajnom periodu.

*Ministarstvo civilnih poslova BiH
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Vlada Brčko distrikta BiH- Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu
Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu
Jedinice lokalne samouprave*

Kriterij br. IV Učešće predstavnika nacionalnih manjina i govornika manjinskih jezika u obezbjeđivanju uslova i planiranju kulturnih aktivnosti

Podaci:

1. Da li su Vijeće nacionalnih manjina BiH, Savjet nacionalnih manjina RS i Vijeće nacionalnih manjina FBiH u toku izvještajnog perioda davali prijedloge, preporuke, mišljenja i savjete nadležnim organima u vezi sa organizovanjem i planiranjem kulturnih aktivnosti vezanih za nacionalne manjine? Navesti sadržaj tih prijedloga i njihov ishod.

*Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Vijeće nacionalnih manjina BiH*

*Savjet nacionalnih manjina RS
Vijeće nacionalnih manjina Federacije BiH*

2. Da li su Vijeće nacionalnih manjina BiH, Savjet nacionalnih manjina RS i Vijeće nacionalnih manjina FBiH u toku izvještajnog perioda davali prijedloge, preporuke, mišljenja i savjete nadležnim organima u vezi sa očuvanjem kulturne baštine nacionalnih manjina? Navesti sadržaj tih prijedloga i njihov ishod.

*Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Vijeće nacionalnih manjina BiH
Savjet nacionalnih manjina RS
Vijeće nacionalnih manjina Federacije BiH*

3. Da li su Vijeće nacionalnih manjina BiH, Savjet nacionalnih manjina RS i Vijeće nacionalnih manjina FBiH u toku izvještajnog perioda davali prijedloge, preporuke, mišljenja i savjete nadležnim organima u vezi sa budžetskim sufinansiranjem kulturnih projekata nacionalnih manjina? Navesti sadržaj tih prijedloga i njihov ishod.

*Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Vijeće nacionalnih manjina BiH
Savjet nacionalnih manjina RS
Vijeće nacionalnih manjina Federacije BiH*

Kriterij br. V Institucionalni uslovi za očuvanje i razvoj jezika nacionalnih manjina

Podaci:

1. Podaci o univerzitetskim studijima albanskog, češkog, italijanskog, mađarskog, makedonskog, njemačkog, poljskog, romskog, rumunskog, ruskog, rusinskog, slovačkog, slovenačkog, turskog, ukrajinskog jezika, jidiša i ladina i književnosti sa brojem studenata (ukupan broj upisanih na prvu godinu / broj studenata na budžetu / ukupan broj studenata na svim godinama).

*Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Kantonalna ministarstva nadležna za obrazovanje
Vlada Brčko distrikta – Odeljenje za obrazovanje*

Kriterij br. VI (Su)finansiranje naučnih projekata za očuvanje i razvoj manjinskih jezika

Podaci:

1. Podaci o budžetskom (su)finansiranju naučnih istraživačkih projekata koji su doprinijeli ili imali za cilj izučavanje jezika i pisma nacionalnih manjina (za svaki projekat navesti: naziv, naučnoistraživačku organizaciju / visokoškolsku ustanovu zaduženu za realizaciju projekta, jezik/jezike koji su predmet projekta, trajanje projekta i iznos dodijeljenih budžetskih sredstava).

Ministarstvo civilnih poslova BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH

Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo RS

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke

Vlada Brčko distrikta BiH- Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu

2. Podaci o naučnim projektima realizovanim u okviru Akademije nauka i umjetnosti BiH, Akademije nauka i umjetnosti RS, ustanova i fakulteta / univerziteta koji su doprinijeli ili imali za cilj izučavanje jezika i pisma nacionalnih manjina (za svaki projekat navesti: naziv, naučnoistraživačku organizaciju / visokoškolsku ustanovu zaduženu za realizaciju projekta, jezik/jezike koji su predmet projekta, trajanje projekta i iznos dodijeljenih sredstava kako budžetskih tako i onih od drugih donatora).

ANU BiH

ANU RS

Ministarstvo civilnih poslova BiH

Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo RS

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke

Kriterij br. VII Izdavaštvo na jezicima i pismima nacionalnih manjina

Podaci:

1. Podaci o knjigama i brošurama objavljenim u izvještajnom periodu po jeziku objavljivanja.

Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH

*Nacionalna i univerzitetska biblioteka RS
Agencija za statistiku BiH
Federalni zavod za statistiku
Republički zavod za statistiku RS*

- 2.** Podaci o naučnim, kulturnim i umjetničkim časopisima (osim novina) po jeziku objavljivanja.

*Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH
Nacionalna i univerzitetska biblioteka RS
Agencija za statistiku BiH
Federalni zavod za statistiku
Republički zavod za statistiku RS*

- 3.** Podaci o budžetskom finansiranju izdavačkih djelatnosti na manjinskim jezicima u oblasti kulture i umjetnosti (dati podatke razvrstane po jezicima - albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino).

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu
Jedinice lokalne samouprave*

Kriterij br. VIII Bibliotečki fond na jezicima nacionalnih manjina

Podaci:

- 1.** Podaci o bibliotekama koje imaju zbirke knjiga i časopisa na jezicima nacionalnih manjina (za svaku biblioteku navesti zbirku knjiga i časopisa na albanskom, češkom, italijanskom, mađarskom, makedonskom, njemačkom, poljskom, romskom, rumunskom, rusinskom, slovačkom, slovenačkom, turskom, ukrajinskom, jidišu i ladinu).

*Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH
Nacionalna i univerzitetska biblioteka RS
Agencija za statistiku BiH
Federalni zavod za statistiku
Republički zavod za statistiku RS*

Kriterij br. IX Nacionalni znakovi i simboli kao izraz tradicije i kulturne baštine (član 10. ZZPPNM BiH; član 7. ZZPPNM RS; član 7. ZZPPNM FBiH)

Podaci:

1. Podaci dobijeni od jedinica lokalne samouprave o isticanju znakova i simbola nacionalnih manjina (navesti da li je i kako ovo pitanje regulisano propisima lokalnih jedinica samouprave, čiji znakovi i simboli se ističu, na koji način i u kojim prilikama).

Jedinice lokalne samouprave

IV Tolerancija i međukulturalni dijalog

Kriterij br. I Institucionalni uslovi za podsticanje duha tolerancije i međukulturalnog dijaloga

Podaci:

1. Podaci o radu Vijeća nacionalnih manjina BiH, Savjeta nacionalnih manjina RS i Vijeća nacionalnih manjina Federacije BiH, posebno u vezi sa njegovanjem duha tolerancije i međukulturalnog dijaloga.

*Vijeće nacionalnih manjina BiH
Savjet nacionalnih manjina RS
Vijeće nacionalnih manjina Federacije BiH*

Kriterij br. II Stvaranje društvene klime za dijalog i razumijevanje i projekti, edukacije i kampanje podizanja svijesti u području tolerancije, multikulturalizma i međukulturalizma

Podaci:

1. Podaci o radu Međureligijskog vijeća BiH u izvještajnom periodu.

Međureligijsko vijeće BiH

2. Podaci o broju i karakteru javnih izjava nosilaca visokih funkcija u kojima se osuđuju postupci i izjave koje podstiču međuetničku mržnju.

*Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Institucija ombudsmena za ljudska prava*

- 3.** Podaci o projektima koje su realizovali organi na svim nivoima čiji je cilj / značenje ili dio projektnih aktivnosti bio usmjeren na borbu protiv netrpeljivosti, mržnje, govora mržnje i nasilja nad pripadnicima nacionalnih manjina u području nadležnosti tijela / institucije (navesti naziv i trajanje projekta, sadržaj projekta i ostvarene rezultate, kao i izvor (donator) i iznos sredstava namijenjenih za svaku projektnu aktivnost posebno).

Sva tijela navedena u dokumentu 2.

- 4.** Podaci o budžetskom finansiranju projekata organizacija civilnog društva čiji je cilj / značenje ili dio projektnih aktivnosti bio usmjeren na borbu protiv netrpeljivosti, mržnje, govora mržnje i nasilja nad pripadnicima nacionalnih manjina u području nadležnosti tijela / institucije (navesti naziv i trajanje projekta, sadržaj projekta i ostvarene rezultate, kao i izvor (donator) i iznos sredstava kao i iznos sredstava dodijeljenih za svaku projektnu aktivnost posebno).

Sva tijela navedena u dokumentu 2.

Kriterij br. III Međuetnički odnosi

Podaci:

- 1.** Podaci o etnički mješovitim brakovima iz popisa stanovništva, uz poseban osvrt na brakove osoba koje ne pripadaju konstitutivnim narodima.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

- 2.** Podaci o novim etnički mješovitim brakovima u izvještajnom periodu na osnovu godišnjih statističkih podataka.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

- 3.** Rezultati postojećih nezavisnih istraživanja o međuetničkim odnosima.

Nezavisna istraživanja

- 4.** Podaci o broju i strukturi incidenata (fizički napadi, tuče između pripadnika različitih nacionalnosti, anonimne prijetnje, verbalni sukobi, napadi i oštećivanje vjerskih objekata, oštećivanje i skrnavljenje grobova i spomenika, grafiti i crtanje simbola itd.) u izvještajnom periodu koji se u najširem smislu mogu okarakterisati kao međuetnički, odnosno za koje postoje osnovi sumnje da su motivisani nacionalnom, rasnom ili vjerskom netrpeljivošću i mržnjom.

*Ministarstvo unutrašnjih poslova RS
Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova
Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova
Međureligijsko vijeće BiH*

Kriterij br. IV Mjere usmjerenе na promociju međusobnog poštovanja i razumijevanja i saradnje u oblasti obrazovanja

Podaci:

- 1.** Informacije o mjerama koje su nadležni organi preduzimali u cilju sprečavanja odvojene nastave / grupa u školama na osnovu etničke pripadnosti.

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje
Kantonalna ministarstva nadležna za obrazovanje*

- 2.** Informacije o načinu na koji su nadležni organi uveli Zajedničko jezgro cjelovitim razvojnim programima za predškolsko vaspitanje i obrazovanje i Zajedničko jezgro nastavnih planova i programa za osnovno i srednje obrazovanje.

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje Brčko Distrikta BiH
Kantonalna ministarstva nadležna za obrazovanje*

Kriterij br. V Mjere usmjerene na promociju međusobnog poštovanja i razumijevanja i saradnje u oblasti kulture

Podaci:

1. Podaci o iznosu i raspodjeli budžetskih sredstava za sufinansiranje multikulturalnih projekata putem javnog konkursa.

Ministarstvo prosvjete i kulture RS

Federalno ministarstvo kulture i sporta

Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu

Kantonalna ministarstva nadležna za kulturu

Jedinice lokalne samouprave

Kriterij br. VI Mjere usmjerene na promociju međusobnog poštovanja i razumijevanja i saradnje u oblasti medija – vidi kriterij „Mjere usmjerene na omogućavanje pristupa medijima pripadnicima nacionalnih manjina u cilju unapređenja tolerancije i omogućavanja kulturnog pluralizma“ u okviru tematske cjeline „Mediji“

Kriterij br. VII Krivično gonjenje

Podaci

1. Podaci o broju krivičnih prijava podnesenih u izvještajnom periodu zbog krivičnog djela izazivanja nacionalne, rasne i vjerske mržnje i netrpeljivosti (član 145a KZ BiH, član 163. KZ FBiH ili član 359. KZ RS) u dijelu koji se odnosi na pozivanje na nasilje i mržnju usmjerenu prema određenom licu ili grupama zbog njihove nacionalne, vjerske ili etničke pripadnosti.

Ministarstva unutrašnjih poslova na svim nivoima

2. Podaci o postupanju nadležnih tužilaštava po zaprimljenim prijavama datog krivičnog djela.

Tužilaštva na svim nivoima

3. Podaci o broju krivičnih prijava podnesenih u izvještajnom periodu zbog krivičnog djela govora mržnje zbog rasne, nacionalne ili etničke pripadnosti i/ili jezika i/ili vjerskih uvjerenja.

Ministarstva unutrašnjih poslova na svim nivoima

4. Podaci o postupanju nadležnih tužilaštava po zaprimljenim prijavama krivičnog djela govora mržnje zbog rasne, nacionalne ili etničke pripadnosti i/ili jezika i/ili vjerskih uvjerenja.

Tužilaštva na svim nivoima

Kriterij br. VIII Zaštita od netrpeljivosti, raspirivanja mržnje i govora mržnje koju pružaju nezavisna tijela

Podaci:

1. Podaci o broju pritužbi zbog netrpeljivosti, raspirivanja mržnje i govora mržnje na osnovu etničke pripadnosti ili broj postupaka koje je Institucija ombudsmena vodila u vezi sa tim pitanjima u izvještajnom periodu.

Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH

2. Informacije o broju i prirodi postupaka u kojima su izrečene odgovarajuće mjere zbog podsticanja etničkog nasilja ili širenja etničke mržnje u izbornom postupku.

Centralna izborna komisija

V Sloboda udruživanja i sloboda vjeroispovijesti

Kriterij br. I Poštovanje i ostvarivanje prava na slobodu mirnog okupljanja

Podaci:

1. Podaci o broju zahtjeva za okupljanje (skupove) koje su u toku izvještajnog perioda podnijela udruženja pripadnika nacionalnih manjina.

Ministarstva unutrašnjih poslova na svim nivoima

2. Podaci o broju okupljanja (skupova) koja su u izvještajnom periodu održala i organizovala udruženja pripadnika nacionalnih manjina.

Ministarstva unutrašnjih poslova na svim nivoima

Kriterij br. II Poštovanje i ostvarivanje prava na slobodu udruživanja

Podaci:

1. Podaci o osnovanim i registrovanim udruženjima pripadnika nacionalnih manjina (dati podatke posebno za udruženja pripadnika nacionalnih manjina Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Jevreja, Mađara, Makedonaca, Nijemaca, Poljaka, Roma, Rumuna, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka i Ukrajina).

Ministarstvo pravde BiH

Federalno ministarstvo pravde

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS

Vlada Brčko distrikta BiH – Odjeljenje za stručne i administrativne poslove

2. Podaci o udruženjima pripadnika nacionalnih manjina koja realizuju programe i projekte od javnog interesa (BiH), odnosno koja imaju status udruženja građana od javnog interesa za Republiku Srbiju.

Ministarstvo pravde BiH

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS

Kriterij br. III Poštovanje i ostvarivanje prava na slobodu misli, savjesti i vjeroispovijesti – osnivanje vjerskih ustanova, organizacija i udruženja

Podaci:

1. Podaci o crkvama i vjerskim zajednicama upisanim u Registar crkava i vjerskih zajednica.

Ministarstvo pravde BiH

2. Podaci o postojećim vjerskim školama, kulturnim ustanovama i udruženjima, humanitarnim, dobrotvornim i zdravstvenim organizacijama koje su osnovale crkve i vjerske zajednice.

Ministarstvo pravde BiH

VI Mediji

Kriterij br. I Ostvarivanje slobode izražavanja i prava na primanje i prenošenje informacija i ideja na manjinskim jezicima bez miješanja javnih organa i bez obzira na granice

Podaci:

1. Informacije o potencijalnim slučajevima u kojima je Regulatorna agencija za komunikacije u izvještajnom periodu naložila obustavu prijema i reemitovanja audiovizuelnih medijskih usluga iz drugih država (član 3. Pravila 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija) i, ako je bilo takvih slučajeva, navesti zemlju, vrstu medijske usluge, jezik emitovanja i slučaj (razlog) za privremeno ograničavanje.

Regulatorna agencija za komunikacije

Kriterij br. II Ostvarivanje prava (i institucionalni okviri za ostvarivanje prava) pripadnika nacionalnih manjina da ne budu diskriminisani u pristupu medijima

Podaci:

1. Informacije o izvršavanju obaveze javnih radio-televizijskih servisa da afirmišu kulturne i druge potrebe nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini (član 26. stav 3. Zakona o javnom radio-televizijskom sistemu Bosne i Hercegovine – navesti javni RTV servis, vrstu medijskog sadržaja, manjinski jezik i trajanje sadržaja).

RT BiH

RT FBiH

RT RS

2. Informacije o izvršavanju obaveze javnih radio-televizijskih servisa da najmanje jednom sedmično emituju poseban informativni program za pripadnike nacionalnih manjina na njihovom jeziku (razvrstano po jezicima).

RT BiH

RT FBiH

RT RS

- 3.** Podaci o broju i rješavanju prigovora koje je RAK zaprimio u toku izvještajnog perioda zbog (ne)ispunjavanja obaveze javnih RTV servisa da afirmišu kulturne i druge potrebe nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini.

Regulatorna agencija za komunikacije

- 4.** Informacije o nacionalnoj strukturi Vijeća Agencije i zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tom tijelu.

Parlamentarna skupština BiH

Kriterij br. III Ostvarivanje prava nacionalnih manjina na osnivanje i korištenje vlastitih medija i izdavanje dozvola za emitovanje na manjinskim jezicima na osnovu objektivnih kriterija i bez diskriminacije

Podaci:

- 1.** Podaci o štampanim medijima koji se u cijelosti ili djelimično objavljaju na manjinskim jezicima (po jezicima).

Vijeće za štampu BiH

- 2.** Podaci o broju dozvola izdatih komercijalnim emiterima koji u potpunosti ili djelimično pružaju medijske usluge radija na manjinskim jezicima (razvrstano po jezicima).

Regulatorna agencija za komunikacije

- 3.** Podaci o broju dozvola izdatih neprofitnim radijima neprofitnih organizacija osnovanih u svrhu zaštite i promocije prava i interesa pripadnika nacionalnih manjina (razvrstano po jezicima).

Regulatorna agencija za komunikacije

- 4.** Podaci o broju dozvola izdatih komercijalnim emiterima koji u potpunosti ili djelimično pružaju televizijske medijske usluge na manjinskim jezicima (razvrstano po jezicima).

Regulatorna agencija za komunikacije

- 5.** Podaci o broju dozvola izdatih neprofitnim televizijama neprofitnih organizacija osnovanih u svrhu zaštite i promocije prava i interesa pripadnika nacionalnih manjina (razvrstano po jezicima).

Regulatorna agencija za komunikacije

Kriterij br. IV Mjere usmjerenе na omogуćavanje pristupa medijima pripadnika nacionalnih manjina u cilju unapređenja tolerancije i omogуćavanja kulturnog pluralizma

Podaci:

1. Podaci o iznosu budžetskih sredstava BiH dodijeljenih medijima na jezicima nacionalnih manjina.

*Predsjedništvo BiH
Savjet ministara
Ministarstvo finansija BiH*

2. Podaci o iznosu budžetskih sredstava BiH dodijeljenih medijima u cilju unapređenja tolerancije i omogуćavanja kulturnog pluralizma.

*Predsjedništvo BiH
Savjet ministara
Ministarstvo finansija BiH*

3. Podaci o iznosu budžetskih sredstava RS dodijeljenih medijima na jezicima nacionalnih manjina.

*Vlada RS
Ministarstvo finansija RS*

4. Podaci o iznosu budžetskih sredstava RS dodijeljenih medijima u cilju unapređenja tolerancije i omogуćavanja kulturnog pluralizma.

*Vlada RS
Ministarstvo finansija RS*

5. Podaci o iznosu budžetskih sredstava FBiH i kantonalnih budžetskih sredstava dodijeljenih medijima na jezicima nacionalnih manjina.

*Vlada FBiH
Ministarstvo finansija FBiH
Kantonalna ministarstva finansija*

6. Podaci o iznosu budžetskih sredstava FBiH i kantonalnih budžetskih sredstava dodijeljenih medijima u cilju unapređenja tolerancije i omogуćavanja kulturnog pluralizma.

*Vlada FBiH
Ministarstvo finansija FBiH
Kantonalna ministarstva finansija*

7. Podaci o broju prigovora na neprimjeren sadržaj medijskih usluga u vezi sa pripadnicima nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini.

Regulatorna agencija za komunikacije

8. Podaci o broju prigovora koje je zaprimilo Vijeće za štampu BiH zbog netrpeljivosti prema pripadnicima nacionalnih manjina.

Vijeće za štampu BiH

Kriterij br. V Zaštita slobode izražavanja i slobode medija koju pružaju nezavisna tijela

Podaci:

1. Podaci o broju apelacija podnesenih u toku izvještajnog perioda zbog kršenja slobode izražavanja i slobode primanja i prenošenja informacija i ideja na manjinskim jezicima te osnivanja medija na tim jezicima.

Ustavni sud BiH

2. Podaci o broju žalbi podnesenih u toku izvještajnog perioda zbog kršenja slobode izražavanja i slobode primanja i prenošenja informacija i ideja na manjinskim jezicima te osnivanja medija na tim jezicima.

Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH

VII Upotreba jezika i pisma

Kriterij br. I Javna upotreba jezika i pisma i javno isticanje znakova, natpisa i drugih informacija privatne prirode

Podaci:

1. Svi podaci o upotrebi jezika i pisama nacionalnih manjina u izdavačkim i kulturnim djelatnostima i obrazovanju mogu se takođe koristiti u razmatranju navedenih kriterija.
2. Podaci o broju prevoda i vrstama notarskih isprava sastavljenih na manjinskim jezicima i pismima (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino) u izvještajnom periodu.

*Notarska komora FBiH
Notarska komora RS*

3. Podaci o isticanju i štampanju ploča, oznaka i natpisa sa nazivima preduzeća, prodavnica i drugih pravnih subjekata, kao i drugih znakova i natpisa privatne prirode na manjinskim jezicima (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino).

Sve jedinice lokalne samouprave

Kriterij br. II Korištenje i zvanično priznavanje imena i prezimena na manjinskim jezicima – ostvarivanje prava pripadnika nacionalne manjine da koristi svoje ime i prezime na jeziku manjine i da zahtijeva da kao takvo bude u javnoj upotrebi (član 11. stav 2. ZZPPNM BiH, član 8. stav 2. ZZPPNM RS, član 8. stav 2. ZZPPNM FBiH)

Podaci:

1. Podaci o upisu ličnih imena na manjinskim jezicima u izvještajnom periodu – razvrstano po jezicima (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino) i vrstama matičnih knjiga (član 38. stav 2. Zakona o matičnim knjigama FBiH i član 8. stav 2. Zakona o javnim nabavkama RS).

Sve jedinice lokalne samouprave

Kriterij br. III Upotreba manjinskih jezika u odnosima između pripadnika nacionalnih manjina i organa vlasti (član 12. ZZPPNM BiH, član 9. ZZPPNM RS, član 9. ZZPPNM FBiH)

Podaci:

1. Spisak jedinica lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva.

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku FBiH
Republički zavod za statistiku RS*

2. Podaci o gradovima i opštinama čiji statuti omogućavaju upotrebu manjinskih jezika u odnosima između organa i pripadnika nacionalnih manjina kada oni ne čine većinu stanovništva.

Anketa u svim jedinicama lokalne samouprave

3. Podaci o broju, vrsti i manjinskim jezicima (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino) na kojima se objavljaju informacije na oglasnim pločama i drugim javnim obavještenjima u opštinskim / gradskim organima.

Jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici manjina čine većinu stanovništva

Jedinice lokalne samouprave čiji statuti omogućavaju upotrebu manjinskih jezika u odnosima sa organima

4. Podaci o postojanju web stranica jedinica lokalne samouprave tj. stranica na kojima se mogu dobiti informacije o radu opštinskih / gradskih organa na manjinskim jezicima (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino).

Jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici manjina čine većinu stanovništva

Jedinice lokalne samouprave čiji statuti omogućavaju upotrebu manjinskih jezika u odnosima sa organima

5. Podaci o broju slučajeva obraćanja opštinskim / gradskim i kantonalnim organima na manjinskim jezicima (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrainčinski, jidiš i ladino) u toku izvještajnog perioda – Navesti vrstu obraćanja (usmeno, pismeno, telefonski, elektronskim putem), prosječan broj takvih slučajeva i način postupanja organa u tim slučajevima (angažovanje prevodilaca, poznavanje manjinskih jezika od strane zaposlenika, slanje odgovora na manjinskim jezicima itd).

Kantonalni organi

Jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici manjina čine većinu stanovništva

Jedinice lokalne samouprave čiji statuti omogućavaju upotrebu manjinskih jezika u odnosima sa organima

Kriterij br. IV Upotreba manjinskih jezika u sudskim postupcima

Podaci:

1. Podaci o ostvarivanju prava na upotrebu manjinskih jezika u prvostepenim krivičnim postupcima – dati podatke za sve manjinske jezike (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrainčinski, jidiš i ladino) i popuniti tabelu.

Manjinski jezik i pismo	Prvostepeni krivični postupak					
	Upotreba manjinskog jezika od strane lica lišenog slobode/ optuženog (broj postupaka)	Upotreba jezika od strane svjedoka (broj postupaka)	Upotreba jezika od strane drugih učesnika (npr. vještaka) (broj postupaka)	Prevod uvjerenja i drugih pisanih dokumenata (broj postupaka)	Broj postupaka u kojima je angažovan sudski tumač (broj postupaka)	Ukupan broj angažovanih sudskih tumača i troškovi njihovog angažovanja (iznos i ko pokriva troškove)

Svi sudovi
Ministarstvo pravde BiH
Ministarstvo pravde RS
Federalno ministarstvo pravde FBiH
Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH

- Podaci o ostvarivanju prava na upotrebu manjinskih jezika u drugostepenim krivičnim postupcima - dati podatke za sve manjinske jezike (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino) i popuniti tabelu.

Manjinski jezik i pismo	Drugostepeni krivični postupak						
	Žalbe na jeziku/ broj žalbi zbog povrede prava na upotrebu jezika	Upotreba manjinskog jezika od strane lica lišenog slobode/ optuženog (broj postupaka)	Upotreba jezika od strane svjedoka (broj postupaka)	Upotreba jezika od strane drugih učesnika (npr. vještaka) (broj postupaka)	Prevod uvjerenja i drugih pisanih okumenata (broj postupaka)	Broj postupaka u kojima je angažovan sudski tumač	Ukupan broj angažovanih sudskih tumača i troškovi njihovog angažovanja (iznos i ko pokriva troškove)

Svi sudovi
Ministarstvo pravde BiH
Ministarstvo pravde RS
Federalno ministarstvo pravde FBiH
Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH

- Podaci o ostvarivanju prava na upotrebu manjinskih jezika u prvostepenim parničnim postupcima – dati podatke za sve manjinske jezike (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino) i popuniti tabelu.

Manjinski jezik i pismo	Prvostepeni parnični postupak					
	Upotreba manjinskog jezika od strane strana u postupku (broj postupaka)	Upotreba jezika od strane svjedoka (broj postupaka)	Upotreba jezika od strane drugih učesnika (npr. vještaka) (broj postupaka)	Prevod uvjerenja i drugih pisanih dokumenata (broj postupaka)	Broj postupaka u kojima je angažovan sudski tumač (broj postupaka)	Ukupan broj angažovanih sudskih tumača i troškovi njihovog angažovanja (iznos i ko pokriva troškove)

*Svi sudovi
 Ministarstvo pravde BiH
 Ministarstvo pravde RS
 Federalno ministarstvo pravde FBiH
 Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH*

4. Podaci o ostvarivanju prava na upotrebu manjinskih jezika u drugostepenim parničnim postupcima - dati podatke za sve manjinske jezike (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino) i popuniti tabelu.

Manjinski jezik i pismo	Drugostepeni parnični postupak					
	Upotreba manjinskog jezika od strane strana u postupku (broj postupaka)	Upotreba jezika od strane svjedoka (broj postupaka)	Upotreba jezika od strane drugih učesnika (npr. vještaka) (broj postupaka)	Prevod uvjerenja i drugih pisanih dokumenata (broj postupaka)	Broj postupaka u kojima je angažovan sudski tumač (broj postupaka)	Ukupan broj angažovanih sudskih tumača i troškovi njihovog angažovanja (iznos i ko pokriva troškove)

*Svi sudovi
 Ministarstvo pravde BiH
 Ministarstvo pravde RS
 Federalno ministarstvo pravde FBiH
 Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH*

5. Podaci o ostvarivanju prava na upotrebu manjinskih jezika i pisama u postupcima pred upravnim sudom u slučaju održavanja usmenog ročišta – dati podatke o broju postupaka u kojima su strane koristile manjinske jezike na usmenom ročištu.

*Svi sudovi
 Ministarstvo pravde BiH
 Ministarstvo pravde RS
 Federalno ministarstvo pravde FBiH
 Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH*

Kriterij br. V Istananje topografskih oznaka na manjinskim jezicima (član 12. stav 1. ZZPPNM BiH; član 9. stav 1. ZZPPNM RS; član 9. stav 1. ZZPPNM FBiH)

Podaci:

1. Podaci o isticanju naziva jedinica lokalne samouprave na manjinskim jezicima.

*Jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine
 većinu stanovništva
 Jedinice lokalne samouprave čiji statuti omogućavaju upotrebu manjinskih
 jezika u odnosima sa organima*

2. Podaci o isticanju naziva naseljenih mjesta na manjinskim jezicima – navesti sve nazine odnosno table sa nazivima.

*Jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine
 većinu stanovništva
 Jedinice lokalne samouprave čiji statuti omogućavaju upotrebu manjinskih
 jezika u odnosima sa organima*

- 3.** Podaci o isticanju tabli sa nazivima ulica na manjinskim jezicima - navesti sve nazine odnosno table sa nazivima.

*Jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine većinu stanovništva
Jedinice lokalne samouprave čiji statuti omogućavaju upotrebu manjinskih jezika u odnosima sa organima*

- 4.** Podaci o isticanju tabli sa drugim topografskim nazivima - navesti sve nazine odnosno table sa nazivima.

*Jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine većinu stanovništva
Jedinice lokalne samouprave čiji statuti omogućavaju upotrebu manjinskih jezika u odnosima sa organima*

VIII Obrazovanje

Kriterij br. I Realizacija i priprema mjera usmjerenih na njegovanje kulture, istorije, jezika i vjere nacionalnih manjina u oblasti obrazovanja

Podaci:

- 1.** Informacije o okviru i sadržaju nastavnih planova i programa za osnovno i srednje obrazovanje i vaspitanje – na koji način se njeguje kultura, istorija i jezik nacionalnih manjina.

*Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

Kriterij br. II Obuka nastavnog osoblja

Podaci:

- 1.** Informacije o programima obuke nastavnog osoblja (realizovanim ili onim u postupku realizacije) koji su značajni za njegovanje kulture, istorije i jezika nacionalnih manjina.

Pedagoški zavodi na svim nivoima

- 2.** Podaci o nastavnicima koji predaju jezik i kulturu nacionalnih manjina (broj, jezik koji su završili, dodatne kvalifikacije za držanje te nastave) – dati podatke razvrstane po manjinskim jezicima (albanski, češki, italijanski, mađarski, makedonski, njemački, poljski, romski, rumunski, ruski, rusinski, slovački, slovenački, turski, ukrajinski, jidiš i ladino).

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

- 3.** Podaci o dodatnim obukama provedenim u cilju usavršavanja jezičkih vještina nastavnika koji predaju manjinske jezike (broj takvih obuka, broj nastavnika koji su pohađali te obuke u izvještajnom periodu i manjinski jezici koje predaju).

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

Kriterij br. III Udžbenici i nastavna sredstva

Podaci:

- 1.** Podaci o udžbenicima i priručnicima na jezicima i pismima nacionalnih manjina koji se koriste u obrazovnom procesu – dati podatke o manjinskim jezicima i stepenu obrazovanja (vidi tabelu).

Jezik i pismo	Broj udžbenika i priručnika za osnovno obrazovanje	Broj udžbenika i priručnika za srednje obrazovanje
Albanski		
Češki		
Italijanski		
Mađarski		
Makedonski		
Njemački		
Poljski		
Romski		
Rumunski		
Ruski		

Rusinski		
Slovački		
Slovenački		
Turski		
Ukrajinski		
Jidiš		
Ladino		

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
 Ministarstvo prosvjetе i kulture RS
 Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
 Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

2. Podaci o izdavanju udžbenika na manjinskim jezicima i pismima – popuniti tabelu.

Jezik i pismo	Broj udžbenika i priručnika izdatih u BiH	Broj udžbenika i priručnika prevedenih sa jezika konstitutivnih naroda	Broj udžbenika i priručnika izdatih u drugim zemljama
Albanski			
Češki			
Italijanski			
Mađarski			
Makedonski			
Njemački			
Poljski			
Romski			
Rumunski			
Ruski			
Rusinski			
Slovački			
Slovenački			
Turski			
Ukrajinski			
Jidiš			
Ladino			

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

Kriterij br. IV Kontakti između učenika i nastavnika iz različitih zajednica

Podaci:

1. Broj osnovnih i srednjih škola u kojima se, pored jezika konstitutivnih naroda, nastava odvija i na manjinskim jezicima i ukupan broj učenika u tim školama.

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

2. Podaci o broju ustanova učeničkog standarda u kojima su smješteni učenici koji pripadaju različitim etničkim grupama i ukupan broj učenika smještenih u tim ustanovama.

*Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke*

Kriterij br. V Jednake prilike za pristup obrazovanju na svim nivoima

Podaci

1. Podaci o broju djece u predškolskom obrazovanju i vaspitanju čiji maternji jezik je jedan od manjinskih jezika (po jezicima).

Jezik	Broj djece
Albanski	
Češki	
Italijanski	
Mađarski	
Makedonski	
Njemački	
Poljski	
Romski	

Rumunski	
Ruski	
Rusinski	
Slovački	
Slovenački	
Turski	
Ukrajinski	
Jidiš	
Ladino	

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
 Ministarstvo prosvjetе i kulture RS
 Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
 Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

2. Podaci o broju djece pripadnika nacionalnih manjina u predškolskom obrazovanju i vaspitanju

Nacionalna manjina	Broj djece
Albanci	
Crnogorci	
Česi	
Italijani	
Jevreji	
Mađari	
Makedonci	
Nijemci	
Poljaci	
Romi	
Rumuni	
Rusi	
Rusini	
Slovaci	
Slovenci	
Turci	
Ukrajinci	

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

3. Podaci o broju djece u osnovnom obrazovanju i vaspitanju čiji maternji jezik je jedan od manjinskih jezika (po jezicima).

Jezik	Broj djece
Albanski	
Češki	
Italijanski	
Mađarski	
Makedonski	
Njemački	
Poljski	
Romski	
Rumunski	
Ruski	
Rusinski	
Slovački	
Slovenački	
Turski	
Ukrajinski	
Jidiš	
Ladino	

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

- 4.** Podaci o broju djece pripadnika nacionalnih manjina u osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

Nacionalna manjina	Broj djece
Albanci	
Crnogorci	
Česi	
Italijani	
Jevreji	
Mađari	
Makedonci	
Nijemci	
Poljaci	
Romi	
Rumuni	
Rusi	
Rusini	
Slovaci	
Slovenci	
Turci	
Ukrajinci	

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjetе i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

- 5.** Podaci o broju djece u srednjem obrazovanju i vaspitanju čiji maternji jezik je jedan od manjinskih jezika (po jezicima).

Jezik	Broj djece
Albanski	
Češki	
Italijanski	
Mađarski	
Makedonski	
Njemački	
Poljski	
Romski	
Rumunski	
Ruski	
Rusinski	
Slovački	
Slovenački	
Turski	
Ukrajinski	
Jidiš	
Ladino	

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

- 6.** Podaci o broju djece pripadnika nacionalnih manjina u srednjem obrazovanju i vaspitanju.

Nacionalna manjina	Broj djece
Albanci	
Crnogorci	
Česi	
Italijani	
Jevreji	
Mađari	
Makedonci	
Nijemci	
Poljaci	
Romi	
Rumuni	
Rusi	
Rusini	
Slovaci	
Slovenci	
Turci	
Ukrajinci	

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

- 7.** Podaci o broju studenata čiji maternji jezik je jedan od manjinskih jezika (po jezicima).

Jezik	Broj studenata
Albanski	
Češki	
Italijanski	
Mađarski	
Makedonski	
Njemački	
Poljski	
Romski	
Rumunski	
Ruski	
Rusinski	
Slovački	
Slovenački	
Turski	
Ukrajinski	
Jidiš	
Ladino	

*Ministarstvo za naučnotehnički razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

8. Podaci o broju studenata pripadnika nacionalnih manjina.

Nacionalna manjina	Broj studenata
Albanci	
Crnogorci	
Česi	
Italijani	
Jevreji	
Mađari	
Makedonci	
Nijemci	
Poljaci	
Romi	
Rumuni	
Rusi	
Rusini	
Slovaci	
Slovenci	
Turci	
Ukrajinci	

*Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

Kriterij br. VI Osnivanje i vođenje privatnih obrazovnih ustanova

Podaci

1. Podaci o broju privatnih predškolskih ustanova u kojima se obrazovni rad odvija na manjinskim jezicima.

Jezik	Broj ustanova
Albanski	
Češki	
Italijanski	
Mađarski	
Makedonski	
Njemački	
Poljski	
Romski	
Rumunski	
Ruski	
Rusinski	
Slovački	
Slovenački	
Turski	
Ukrajinski	
Jidiš	
Ladino	

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

- 2.** Podaci o broju i vrsti privatnih škola u kojima se obrazovni rad odvija na manjinskim jezicima.

Jezik	Broj škola	Vrsta
Albanski		
Češki		
Italijanski		
Mađarski		
Makedonski		
Njemački		
Poljski		
Romski		
Rumunski		
Ruski		
Rusinski		
Slovački		
Slovenački		
Turski		
Ukrajinski		
Jidiš		
Ladino		

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

- 3.** Podaci o broju akreditiranih privatnih univerziteta/odsjeka/fakulteta na koji-ma se obrazovni rad odvija na jezicima nacionalnih manjina.

Jezik	Broj fakulteta
Albanski	
Češki	
Italijanski	
Mađarski	
Makedonski	
Njemački	
Poljski	
Romski	
Rumunski	
Ruski	
Rusinski	
Slovački	
Slovenački	
Turski	
Ukrajinski	
Jidiš	
Ladino	

*Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

Kriterij br. VII Učenje manjinskih jezika u okviru javnog obrazovnog sistema

Podaci:

1. Podaci o dvojezičnom obrazovnom radu u javnim predškolskim ustanovama.

Jezik	Broj ustanova	Broj djece koja pohađaju dvojezičnu nastavu
Albanski		
Češki		
Italijanski		
Mađarski		
Makedonski		
Njemački		
Poljski		
Romski		
Rumunski		
Ruski		
Rusinski		
Slovački		
Slovenački		
Turski		
Ukrajinski		
Jidiš		
Ladino		

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

2. Podaci o nastavi jezika i kulture nacionalnih manjina u osnovnim školama.

Jezik	Broj ustanova	Broj djece koja pohađaju nastavu
Albanski		
Češki		
Italijanski		
Mađarski		
Makedonski		
Njemački		
Poljski		
Romski		
Rumunski		
Ruski		
Rusinski		
Slovački		
Slovenački		
Turski		
Ukrajinski		
Jidiš		
Ladino		

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

3. Podaci o nastavi jezika i kulture nacionalnih manjina u srednjim školama.

Jezik	Broj ustanova	Broj djece koja pohađaju nastavu
Albanski		
Češki		
Italijanski		
Mađarski		
Makedonski		
Njemački		
Poljski		
Romski		
Rumunski		
Ruski		
Rusinski		
Slovački		
Slovenački		
Turski		
Ukrajinski		
Jidiš		
Ladino		

*Pedagoški zavodi na svim nivoima
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za obrazovanje*

IX Efikasno učešće u javnim poslovima, društvenom i ekonomskom životu

Kriterij br. I Stvaranje uslova za efikasno učešće pripadnika nacionalnih manjina u društvenom i ekonomskom životu

Podaci:

1. Podaci o ukupnim budžetskim sredstvima izdvojenim za podsticaje za upotrebu manjinskih jezika u jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina žive tradicionalno ili u značajnom broju.

*Federalno ministarstvo finansija FBiH
Ministarstvo finansija RS
Vlada Brčko distrikta BiH. Odjeljenje za finansije
Kantonalna ministarstva finansija*

Kriterij br. II Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u zakonodavnoj vlasti¹

Podaci:

1. Broj pripadnika nacionalnih manjina izabralih u Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

*Centralna izborna komisija
Stručna služba Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine*

2. Broj pripadnika nacionalnih manjina izabralih u Narodnu skupštinu Republike Srske.

*Centralna izborna komisija
Sekretarijat Narodne skupštine*

3. Broj pripadnika nacionalnih manjina izabralih u Predstavnički dom Parlamenta FBiH.

*Centralna izborna komisija
Stručna služba Predstavničkog doma Parlamenta FBiH*

---

1. Broj Ostalih u Domu naroda Parlamenta FBiH, u Vijeću naroda u RS, kao i u Skupštini Brčko distrikta utvrđen je odgovarajućim propisima.

Kriterij br. III Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u izvršnoj vlasti i državnoj i entitetskoj/kantonalnoj upravi

Podaci:

1. Broj pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u organima izvršne vlasti (ministarstvima i drugim institucijama), upravama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima na nivou Bosne i Hercegovine.

*Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine
Anketa
Specijalni izvještaj Institucije ombudsmena²*

2. Broj pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u organima izvršne vlasti (ministarstvima i drugim institucijama), upravama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima na nivou Republike Srpske.

*Agencija za državnu upravu RS – Centralni registar kadrova
Anketa
Specijalni izvještaj Institucije ombudsmena³*

3. Broj pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u organima izvršne vlasti (ministarstvima i drugim institucijama), upravama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima na nivou FBiH.

*Agencija za državnu službu FBiH – Registar zaposlenih u organima državne službe FBiH
Anketa
Specijalni izvještaj Institucije ombudsmena⁴*

---

2. Specijalni izvještaj o zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine, Banja Luka, 2020, dostupno na https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obmudsman_doc2020072012451914cro.pdf

3. Specijalni izvještaj o zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine, Banja Luka, 2020, dostupno https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obmudsman_doc2020072012451914cro.pdf

4. Specijalni izvještaj o zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine, Banja Luka, 2020, dostupno https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obmudsman_doc2020072012451914cro.pdf

4. Broj pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u organima izvršne vlasti (ministarstvima i drugim institucijama), upravama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima na nivou kantona.

*Kantonalne vlade
Anketa
Specijalni izvještaj Institucije ombudsmena⁵*

5. Broj pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u organima izvršne vlasti (ministarstvima i drugim institucijama), upravama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima na nivou Brčko distrikta.

*Odjel za stručne i administrativne poslove - Registar zaposlenih i imenovanih
osoba
Anketa
Specijalni izvještaj Institucije ombudsmena⁶*

Kriterij br. IV Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u sudovima i tužilaštvoima

Podaci:

1. Zbirni podaci o broju pripadnika nacionalnih manjina imenovanih za sudije – po nacionalnosti.

Visoki sudski i tužilački savjet

2. Zbirni podaci o broju pripadnika nacionalnih manjina imenovanih za glavne tužioce, zamjenike glavnog tužioca i tužioce.

Visoki sudski i tužilački savjet

---

5. Specijalni izvještaj o zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine, Banja Luka, 2020, dostupno https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obmudsman_doc2020072012451914cro.pdf

6. Specijalni izvještaj o zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine, Banja Luka, 2020, dostupno https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obmudsman_doc2020072012451914cro.pdf

Kriterij br. V Savjetodavna tijela

Podaci:

1. Podaci o sastavu Vijeća nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine (član 21. ZZPPNM BiH).

Vijeće nacionalnih manjina BiH

2. Informacije o mišljenjima, savjetima i prijedlozima koje je Vijeće nacionalnih manjina dostavilo Parlamentarnoj skupštini BiH u izvještajnom periodu – navesti sadržaj i ishod mišljenja, savjeta i prijedloga (član 22. ZZPPNM BiH).

Vijeće nacionalnih manjina BiH

3. Podaci o sastavu Vijeća nacionalnih manjina FBiH (član 16. ZZPPNM FBiH).

Vijeće nacionalnih manjina FBiH

4. Informacije o mišljenjima, savjetima i prijedlozima koje je Vijeće nacionalnih manjina dostavilo organima FBiH u izvještajnom periodu - navesti sadržaj i ishod mišljenja, savjeta i prijedloga (član 18 ZZPPNM BiH).

Vijeće nacionalnih manjina BiH

5. Podaci o sastavu Savjeta nacionalnih manjina RS (član 17. ZZPPNM RS).

Savjet nacionalnih manjina RS

6. Informacije o mišljenjima, savjetima i prijedlozima koje je Savjet nacionalnih manjina dostavio Narodnoj skupštini RS i drugim republičkim organima u izvještajnom periodu - navesti sadržaj i ishod mišljenja, savjeta i prijedloga (član 18. ZZPPNM RS).

Savjet nacionalnih manjina RS

Kriterij br. VI Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave – član 13. i član 14. Izbornog zakona BiH

Podaci:

1. Broj pripadnika nacionalnih manjina koji su neposredno izabrani u opštinsko vijeće, odnosno skupštinu opštine i gradsko vijeće.

Jedinice lokalne samouprave

2. Ukupan broj kandidata na posljednjim lokalnim izborima na posebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina.

Centralna izborna komisija

3. Ukupan broj glasova za posebnu listu kandidata pripadnika nacionalnih manjina.

Centralna izborna komisija

4. Ukupan broj mandata u opštinskim vijećima, odnosno skupštinama opština i gradskim vijećima koje su predstavnici nacionalnih manjina osvojili na posljednjim izborima.

Centralna izborna komisija

Kriterij br. VII Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u upravi jedinica lokalne samouprave

Podaci:

1. Informacije o načinu garantovanja zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u upravi jedinica lokalne samouprave.

*Statuti i drugi opšti akti jedinica lokalne samouprave
Predsjednici opština/gradonačelnici*

2. Podaci o broju pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u upravi jedinica lokalne samouprave.

Predsjednici opština / gradonačelnici

X Prekogranični kontakti i bilateralni sporazumi

Kriterij br. I Ostvarivanje prava na prekogranične kontakte

Podaci:

1. Podaci o ukupnom (su)finansiranju projekata prekogranične kulturne saradnje koji se odnose na nacionalne manjine, a čiji su korisnici kulturna udruženja i / ili institucije nacionalnih manjina.

*Ministarstvo civilnih poslova BiH
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu*

2. Informacije o zaključivanju i realizaciji međunarodnih sporazuma i programa saradnje u oblasti obrazovanja, nauke i kulture sa Albanijom, Crnom Gorom, Češkom Republikom, Italijom, Izraelom, Mađarskom, Makedonijom, Njemačkom, Poljskom, Rumunijom, Rusijom, Slovačkom, Slovenijom, Ukrajinom i Turskom koji se tiču saradnje na njegovanju manjinskih kultura i jezika ili su značajni za zaštitu nacionalnih manjina.

*Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Ministarstvo civilnih poslova BiH
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Vlada Brčko distrikta BiH – Odjeljenje za obrazovanje
Federalno ministarstvo kulture i sporta*

3. Informacije o potpisivanju memoranduma i / ili protokola o saradnji između jedinica lokalne samouprave u BiH u kojima žive pripadnici nacionalnih manjina i odgovarajućih teritorijalnih jedinica u Albaniji, Crnoj Gori, Češkoj Republici, Italiji, Izraelu, Mađarskoj, Makedoniji, Njemačkoj, Poljskoj, Rumuniji, Rusiji, Slovačkoj, Sloveniji, Ukrajini i Turskoj.

*Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Ministarstvo civilnih poslova BiH
Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS
Federalno ministarstvo pravde
Vlada Brčko distrikta BiH – Odjeljenje za stručne i administrativne poslove
Jedinice lokalne samouprave*

4. Informacije o saradnji koju udruženja pripadnika nacionalnih manjina imaju sa organima svojih matičnih država.

*Vijeće nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine
Vijeće nacionalnih manjina FBiH
Savez nacionalnih manjina RS*

Ova metodologija je izrađena uz finansijsku podršku Evropske unije i Vijeća Evrope, kroz zajednički projekat "Promocija razlicitosti i jednakosti u Bosni i Hercegovini". Stavovi izraženi u njoj ne predstavljaju nužno zvanične stavove Evropske unije ili Vijeća Evrope.

BOS

Vijeće Evrope je glavna organizacija za zaštitu ljudskih prava na kontinentu. Obuhvata 47 država članica, uključujući sve članice Evropske unije. Sve države članice Vijeća Evrope su potpisale Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum koji ima za cilj da zaštitи prava čovjeka, demokratiju i pravnu državu. Evropski sud za ljudska prava kontroliše implementaciju Konvencije u državama članicama.

www.coe.int

Finansirano
od strane Evropske unije
i Vijeća Evrope

Zemlje članice Evropske unije odlučile su da udruže svoja znanja, resurse i sudbine. Zajedno su izgradile zonu stabilnosti, demokratije i održivog razvoja, zadržavajući kulturnu raznolikost, toleranciju i individualne slobode. Evropska unija poklanja posebnu pažnju razmjeni postignuća i vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.

www.europa.eu

Implementirano
od strane Vijeća Evrope

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH/
Ministry for Human Rights and Refugees of BiH